

Силабус
Освітньої компоненти
Теорія і методика навчання мистецтв у ЗЗСО
(інтегрований курс «Мистецтво»)
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	бакалавр

Викладач	Бурназова Віра Володимирівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-muz/composition-kaf-muz/naukovo-pedahohichnyy-sklad-muzychne-mystetstvo/burnazova/; http://bdpu.org/faculties/fppom/management-ffv/
Контактний тел.	+380953533543
Е-mail викладача:	veronik3105@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок 14.00-15.00, п'ятниця 14.00-15.00 щопонеділка 14.00-15.00, щоп'ятниці 14.00-15.00 (за попередньою домовленістю дистанційно – на платформі Zoom)

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ Годин	Лекції	практичні заняття	мостійна робота	звітність
денна	4кред./120год	20	20	80	екзамен
заочна		10	10	100	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: музичне мистецтво, мистецтво, інтегратори, інтегровані уроки, інноваційність, комунікативність, креативність.

Мета та предмет курсу: теоретико-методична підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до практичної роботи в закладах загальної середньої освіти, формування загальних, фахових компетентностей та програмних результатів навчання для забезпечення викладання «Теорія і методика навчання мистецтв у ЗЗСО (інтегрований курс «Мистецтво»).

Засвоєння теоретичних знань з ОК «Теорія і методика навчання мистецтв у ЗЗСО (інтегрований курс «Мистецтво»); систематизація знань студентів щодо розуміння сутності інтеграції в шкільній мистецькій освіті, змісту та структури курсу «Мистецтво», наявних педагогічних технологій, необхідних для інтегрованого викладання мистецтва; формування вмінь здійснювати аналіз змісту та структури інтегрованого курсу, виявляти групи інтеграторів, працювати в команді для навчання Інтегрованого курсу «Мистецтво», складати плани- конспекти інтегрованих уроків; розвиток установки до інтегративності, інноваційності, комунікативності, креативності.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 1. Здатність до усного та письмового спілкування українською та іноземною мовами в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

ЗК 2. Здатність використовувати набуті знання, вміння та навички для вирішення професійних завдань, виходячи з конкретних практичних ситуацій. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3. Здатність до відбору й доцільного використання педагогічного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів.

ЗК 4. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі професійної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань у галузі середньої освіти (музичне мистецтво, англійська мова).

ЗК 5. Здатність самостійно приймати рішення та нести відповідальність за їх реалізацію. Здатність впроваджувати нові ідеї.

ЗК 6. Здатність до аналізу та синтезу з використанням логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК 8. Здатність до проведення досліджень з вивчення провідних методик навчання; здійснення аналізу результатів дослідження та розробка рекомендацій щодо їх упровадження.

ФК 1. Здатність застосовувати сучасні методи й навчальні технології в закладах освіти.

ФК 3. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання з педагогіки, психології, методики мистецької освіти, спрямованих на розвиток індивідуальних творчих здібностей учнів / вихованців, з урахуванням їхніх вікових фізіологічних і психологічних особливостей.

ФК 5. Здатність орієнтуватися у психолого-педагогічних засадах художньо-естетичного розвитку дітей та молоді засобами музичного мистецтва та англійської мови.

ФК 8. Здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять з мистецтва та англійської мови.

ПРН 1. Знає музичну термінологію, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру музикознавчих та мистецьких наук.

ПРН 3. Знає специфіку використання методів, способів, форм мистецько-педагогічної діяльності вчителя та іншомовної галузі.

ПРН 4. Дотримується системи духовних, професійно-педагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей у навчально-виховній та організаційній діяльності вчителя мистецтва, музичного мистецтва, англійської мови.

ПРН 5. Інтегрує і розрізняє знання про зміст методичного інструментарію музично-педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва, мистецтва та англійської мови, пояснює суть засобів і методів активізації мистецько-творчого розвитку учнів, виховання художньо обдарованої особистості.

ПРН 6. Здатний реалізувати державний стандарт і навчальні програми з навчальних предметів закладів загальної середньої освіти.

ПРН 8. Має навички знаходження, обробки, аналізу та синтезу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій).

ПРН 9. Здатний застосовувати сучасні педагогічні технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, закладах початкової мистецької освіти та позашкільних закладах освіти

ПРН 10. Вміє організовувати освітній процес, визначати ступінь і глибину засвоєння учнями програмного матеріалу, формувати у школярів навички самостійного навчання.

ПРН 14. Знає історію та теорію розвитку мистецтва.

ПРН 18. Налагоджує духовну спільність, співпереживання і співпрацю учнів і вихованців, ефективно працює в мистецько-творчому, учнівському та педагогічному колективах закладу освіти, інших мистецьких об'єднаннях.

ПРН 19. Розуміє значущість національної культури і мистецтва для виховання і розвитку особистості учня, цінує полікультурність світу і здатний керуватися у своїй діяльності сучасними принципами полікультурної толерантності, діалогу і співробітництва.

Зміст курсу:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні засади інтеграції у мистецькій освіті

Тема 1. Основні засади інтеграції у шкільній мистецькій освіті.

Тема 2. Компетентнісний підхід в мистецькій освіті. Характеристика загальної мистецької освіти (мета, завдання, особливості освітніх програм з мистецтва).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методичні засади викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ

Тема 3. Спільні мистецькі категорії як фактор інтеграції.

Тема 4. Методичні основи уроків інтегрованого курсу «Мистецтво»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 Художньо-педагогічні технології на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ

Тема 5. Практичні аспекти впровадження інтегративності і комплексності в мистецькій освіті
Тема 6. Характеристика інтегративних художньо-педагогічних технологій

Методи навчання:

Словесні – розповідь, пояснення, бесіда, обговорення, вербалізація змісту художніх творів, робота з підручниками та посібниками;

наочні – ілюстрування, демонстрування (презентація (виконання) музичних творів, музично-педагогічних ігор, квестів тощо), художнє ілюстрування словесних пояснень, наочно-слуховий метод, наочно-зоровий метод, метод рухової наочності;

практичні – виконання практичних завдань, показ фрагментів уроків з використанням технологій; інтерактивні методи (фасилітована дискусія, проблемне навчання, коопероване навчання, метод проєктів, робота в групах, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань тощо);

дослідницькі – самостійне виокремлення та визначення здобувачем проблеми, формулювання гіпотези і знаходження методів її розв'язання, уміння аналізувати, порівнювати та оцінювати отримані результати, робити висновки й узагальнення, усвідомлювати провідні поняття й ідеї, а не отримувати їх готовими (ділова гра, рольова гра тощо);

інноваційні – Blended Learning, що передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології (мультимедійні презентації, комп'ютерна графіка, аудіо, відео, інтерактивні елементи, онлайн-консультування).

Курс передбачає надання майбутнім учителям теоретичних знань та набуття ними .

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Навчальний курс складається з лекційних, практичних занять, самостійної роботи. Навчання є практико-орієнтованим: програмою передбачено залучення фахівців-експертів відповідної галузі до проведення аудиторних занять.

Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

Лекційні заняття передбачають ведення письмового (електронного) конспекту.

Наявність конспекту є однією з вимог допуску до складання іспиту.

Підготовка до практичних занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів тощо.

Відпрацювання пропущених практичних занять є обов'язковим, здійснюється у форматі очного або дистанційного (на платформі Moodle) спілкування викладача зі здобувачем (не пізніше, ніж через тиждень з моменту проведення заняття та згідно з графіком консультацій).

Підготовка завдань самостійної роботи здійснюється у письмовому або електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та передбачає усне обговорення питань протягом практичного заняття з теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

В умовах змішаного навчання лекційні, практичні заняття проводитимуться в онлайн-режимі у визначений розкладом час. Самостійні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводитимуться згідно з визначеним графіком.

Результати навчання, отримані здобувачами вищої освіти у неформальній чи інформальній освіті, визнаються згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/OOP_BSPU_2020.pdf та

Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/11/kryter_ocin_2021.pdf

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (гаджет, ноутбук, мультимедійне обладнання, інтерактивна дошка тощо); програмне (Microsoft Office (Power Point, Word), Zoom, Moodle, репозитарій); наочність (мультимедійні презентації, навчальні фільми тощо).

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, що присвоюються студентові упродовж вивчення освітнього компонента «Теорія і методика навчання мистецтв у ЗЗСО (інтегрований курс «Мистецтво») (поточний контроль)

оточне оцінювання практичних занять							Поточне оцінювання самостійної роботи			Накопичувальні бали/сума за поточний контроль	Накопичувальні бали/сума за екзамен	Підсумкові накопичувальні бали/сума
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	ЗМ	ЗМ	ЗМ			
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	50	100

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1	Робота на практичному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії та ін.)	5	7	35
2	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	3	15
3	Всього за поточний контроль			50
4	Підсумковий контроль – екзамен	50	1	50

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 35 до 50 балів (за 3 модулі) за видами діяльності (практична, самостійна роботи).

Максимальна кількість підсумкових балів становить:

- **50 балів** за період роботи до екзамену;
- **50 балів** – за складання екзамену.

Максимальний рейтинговий показник – 100 балів.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях (поточний контроль)

Студенту виставляється **A «Відмінно» (4,0...5,0)** коли студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно дав відповідь на усі тестові завдання.

Студенту виставляється **B «Дуже добре» (3,0...4,0)** якщо студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно дав відповідь на більшість тестових завдань.

Студенту виставляється *С «Добре» (2,0...3,0)* якщо студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно дав відповідь на половину тестових завдань.

Студенту виставляється *Д «Достатньо» (1,0...2,0)* коли студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Студенту виставляється мінімальний *Е «Задовільно» (0...1,0)* коли студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю (екзамену) здійснюється за умови накопичення здобувачем вищої освіти прохідного балу – 35 балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі усного екзамену.

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати максимум 100 балів (50 балів – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (екзамен)).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m=(ЗК1 +ЗК2+ ЗК3 +ЗК4+.....)+50,$$

де ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4.... – залікові кредити або теми;

m – кількість набраних балів за вивчений курс; 50 балів – екзамен.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма темами, потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену і у відомість та залікову книжку виставляється загальна сума отриманих балів.

Список рекомендованих джерел

Базова література

1. Аристова Л. Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» : навч. метод. посібник (для змішаної форми навчання). Миколаїв : «РАЛ-поліграфія», 2022. 213 с.
2. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч.1 : навч. метод. посібник. Миколаїв: Іліон, 2018. 404с.
3. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч.2 : навч. метод. посібник. Миколаїв: Іліон, 2021. 444с.
4. Масол Л. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу
5. «Мистецтво» у 1-2 класах ЗЗСО на засадах компетентнісного підходу: навч. метод. посібник. Київ: Генеза, 2019. 208с. [Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу» \(авт. Масол Л. М.\) \(imzo.gov.ua\)](#)
6. Масол Л. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 3-4 класах ЗЗСО на засадах компетентнісного підходу: навч. метод. посібник. Київ: Генеза, 2020. 160с. [Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 3-4 класах закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» \(авт. Масол Л.М.\) \(imzo.gov.ua\)](#)

Допоміжна

7. Волошенко О.В., Чорний О. В. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу Мистецтво в НУШ: навч. метод. посібник. Київ: Академія української преси, Центр Вільної Преси, 2020. 54 с.
8. Державний стандарт початкової освіти (МОН України) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
9. Інститут модернізації змісту освіти. Електронні версії підручників. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
10. Калініченко О. В., Аристова Л.С. Мистецтво : підруч. інтегрованого курсу для 3 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. 128 с. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/3-klas/mistetstvo-pdruchnik-ntegrovanogo-kursu-dlya-3-klas-zakladv-zagalno-seredno-osvti/mistetstvo-pdruchnik-ntegrovanogo-kursu-dlya-3-klas-zakladv-zagalno-seredno-osvti-kalnchenko-ov-aristova-ls/>
11. Калініченко О. В., Аристова Л.С. Мистецтво : підруч. інтегрованого курсу для 4 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. 144 с. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/4-klas/10mistetstvo-4-klas/7mistetstvo-pdruchnik-ntegrovanogo-kursu-dlya-4-klas-zakladv-zagalno-seredno-osvti/>
12. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво : підруч. інтегрованого курсу для 1 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2018. 128 с. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/1-klas/9-mistetstvo-1-klas/13/>
13. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво : підруч. інтегрованого курсу для 2 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 112 с. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/2-klas/9-mistetstvo-2-klas/mistetstvo-pdruchnik-ntegrovanogo-kursu-dlya-2-klas-zakladv-zagalno-seredno-osvti--kalnchenko-o-v-aristova-l-s/>
14. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>
15. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Белкіна Е. В., Калініченко О. В., Руденко І. В. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів. Х.: Веста: Видавництво
20. «Ранок», 2006. 256 с.
21. Масол Л., Гайдамака Е, Колотило О. Мистецтво : роб. зошит-альбом інтегр. курсу для 2 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2019. 64 с.
22. Масол Л., Гайдамака Е, Колотило О. Мистецтво : роб. зошит-альбом інтегр. курсу для 3 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2020. 64 с.
23. Масол Л., Гайдамака Е., Колотило О. Мистецтво : роб. зошит-альбом інтегр. курсу для 1 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2018. 64 с.
24. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво : 2 кл. : конспект- конструктор уроків мистецтва : доміанти змісту і методики. Київ : Генеза, 2019. 80 с.
25. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2018. 144 с.
26. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво : підруч. інтегр. курсу для 2 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2019. 112 с.
27. Масол Л., Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво : підруч. інтегр. курсу для 2 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2020. 128 с.
28. Масол Л.М. Мистецтво : підруч. для 4-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Генеза, 2015. 144 с.
29. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Інформаційні ресурси

30. Державний стандарт повної загальної середньої освіти
<http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>
31. Державний стандарт початкової загальної освіти
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
32. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи / Кер. авт. колективу Масол Л. М. <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
33. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Н. М. Бібік. К.: ТОВ
34. «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
<http://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>
35. Типові освітні програми для 1-2 класів НУШ (МОН України)
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
36. Типові освітні програми для 3-4 класів НУШ (МОН України)
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
37. Типова освітня програма для 1-2 класів, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. <https://idea-teacher.com.ua/wp-content/uploads/2021/10/typova-osvitnya-programa-dlya-1-2-klasiv-nush-savchenko-o-ya.pdf>
38. Типова освітня програма для 3-4 класів, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. <https://idea-teacher.com.ua/wp-content/uploads/2021/10/typova-osvitnya-programa-dlya-3-4-klasiv-nush-savchenko-o-ya.pdf>
39. Типова освітня програма для 1-2 класів, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. <https://idea-teacher.com.ua/wp-content/uploads/2021/10/typova-osvitnya-programa-dlya-1-2-klasiv-nush-shyyana-r-b.pdf>
40. Типова освітня програма для 3-4 класів, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. <https://idea-teacher.com.ua/wp-content/uploads/2021/10/typova-osvitnya-programa-dlya-3-4-klasiv-nush-shyyana-r-b.pdf>